

ADVOKATENE
AARNES, GAVLE & TELNES

Kontorfellesskap

Medlemmer ADVOKATFORENINGEN

Til Midt-Telemark kommune
Sak 20/9277-3

Bø, 16.02.2022.

REGULERING AV SELJORDSVANN
MANØVRERING AV DAMLUKA.

Jeg viser til møte 5/9-21.

I møte ble det konkludert med at kommunen skulle forsøke å få til et møte med NVE m.fl. i løpet av høsten. Grunneierne skulle sende over en liste over tema for henvendelsen til NVE. Slik liste ble oversendt kort tid etter møtet, jfr. bilag 1.

Saken ble ikke fulgt opp som forventet og S. Telnes tok derfor kontakt direkte med NVE v/ Fjellanger, som i epost av 18/1-22 har uttalt at i forbindelse med den forestående konsesjonsbehandlingen så vil en måtte ta stilling til hvilke rettigheter som følger av den eksisterende konsesjon. Bilag 2.

Siden innretningen med klappeluke er pålagt av skjønnsretten, så er det ikke opp til NVE å si noe om luka skal eller bør være åpen eller lukket ved ulike vannstander. Bilag 3.

Grunneierne forstår kommunen slik at man vil forholde seg til den i dag gjeldende konsesjon. Som påpekt tidligere er problemet at den monterte klappeluka kan reguleres slik at når den er stengt i øverste posisjon så er luketoppen i nivå med kote 116,7, mens reguleringshøyden i Seljordsvatnet er lik HRV kote 116,00. Dette er i samsvar med normal vannstand, jfr. brev fra Sundsbarm Kraftverk av 14/12 1989. Bilag 4.

Grunneierne har alltid, og også nå, forstått den gitte konsesjon slik at den kun gjelder tillatelse til å senke vannstanden, og at dette skal skje i henhold til vedtatt reguleringsreglement.

Det er enighet om at tillatelsen er gitt 19/5 1944 i henhold til søknad av 6/4 1943.

Manøvreringsreglementet har ingen bestemmelser som tilsier at vannstanden skal kunne økes. Dette går også klart fram av notat fra Sundsbarm fra januar 2001, der det sies at konsesjonen gir tillatelse til senkning (0,5 m under lavvann). Vedlegg 5.

I praksis utfører Sundsbarm Kraftverk manøvreringen av luka. Luka er bygd slik at det er mulig å heve den slik at øvre lukekant når opp til kote 116,7. Det foreligger egen avtale vedr. manøvreringen fra desember 1983. Det følger også av denne avtalen at manøvreringen skal foretas innenfor den ramme og de betingelser som er gitt i konsesjonen fra 1944. Bilag 6
Det er ikke noe i denne avtalen som tilsier at stengt luke skal ha et øvre lukenivå høyere enn 116,00.

Når konsesjonen bare gir rett til senkning fra kote 116,00, er det i strid med den gitte tillatelsen å manøvrere luka slik at den heves opp over kote 116,00 til kote 116,7.

Besøksadresse: Bøgata 52 – Postadresse: Pb. 14, 3833 Bø i Telemark – Web: www.advokat-aarnes.no

Advokat Helge Aarnes
952 04 783
helge@advokat-aarnes.no
971 456 418 MVA

Advokat Arne Gavle
951 76 611
a.gavle@online.no
984 053 908 MVA

Advokat Irina Telnes
916 86 905
telnes@advokat-aarnes.no
988 194 336

ADVOKATENE
AARNES, GAVLE & TELNES

Kontorfellesskap

Medlemmer ADVOKATFORENINGEN

Siden det er Bø kommune- Nå Midt-Telemark kommune- som innehar konsesjonstillatelsen, må kommunen også ha ansvar for at den som utfører regulering av luka, forholder seg til tillatelsen og ikke hever luka lenger opp enn til kote 116,00.

I forbindelse med den forestående konsesjonsrunden er det viktig at kommunen og grunneierne er enige om hva den gjeldende konsesjonstillatelsen går ut på.

Som nevnt ovenfor ser grunneierne det slik at den gjeldende tillatelsen bare gir rett til å senke Seljordsvatnet.

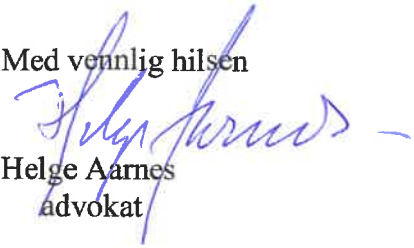
Å bidra til heving av vannstanden ut over kote 116,00 er det aldri gitt noen tillatelse til.

Når kommunen mener at de er forpliktet til å forholde seg til konsesjonstillatelsen, må det forventes at kommunen kan dokumentere at tillatelsen gir rett til ikke bare å senke vannstanden, men også til å heve vannstanden (noe som skjer når luketoppen heves til kote 116,7).

Siden det er viktig å få avklart dette nå før man går inn i saksbehandlingen omkring revisjon av konsesjonsbetingelsene, ber grunneierne om at det blir gitt et svar på dette innen 10. mars d.å.

Dersom kommunen holder fast ved at det er anledning til å stenge klappeluka på et høyere nivå enn kote 116,00, vil det måtte legges til grunn at det foreligger en tvist om forståelse av konsesjonen.

Med vennlig hilsen

Helge Aarnes
advokat

Besøksadresse: Bøgata 52 – Postadresse: Pb. 14, 3833 Bø i Telemark – Web: www.advokat-aarnes.no

Advokat Helge Aarnes
952 04 783
helge@advokat-aarnes.no
971 456 418 MVA

Advokat Arne Gavle
951 76 611
a.gavle@online.no
984 053 908 MVA

Advokat Irina Telnes
916 86 905
telnes@advokat-aarnes.no
988 194 336

9/9-21

TEMA FOR HENVENDELSE TIL NVE

VER. REGULERING AV SELJORDSVATNET

MANØVRERINGSLUKE

I møte med Midt-Telemark kommune 30/8 er det enighet om at kommunens konsesjon fra 1944 er gjeldende for reguleringen. Tillatelsen gjelder senking fra kote 116.

Det er ikke gitt tillatelse til heving av vannstanden.

Luka ved Hagadrag manøvreres av SKK etter avtale med kommunen, jfr. avtale fra 1983.

Luka som er installert vil ved full stengehøyde ha en høyde på ca. 116,7.

Midt-Telemark kommune er anmodet om å sørge for at luketoppen stilles inn på maksimalt 116.

Kommunen har ikke noe ønske om å endre konsesjonsbetingelsene .

Samtidig ønsker kommunen å forholde seg til den konsesjonstillatelse som gjelder.

Ut fra dette ber man om svar på følgende:

1. Foreligger det tillatelse fra NVE til SKK når det ble søkt om å etablere ny luke.
2. Sier denne tillatelsen noe om hvilken høyde som skal være maksimal stengehøyde på luka.
3. Har NVE noen innvending til at kommunen ber om at stengt luke ikke skal heves til høyere nivå enn kote 116.

Helge Aarnes

Fra: Sigmund Telnes <stelnes@online.no>
Sendt: onsdag 19. januar 2022 15:25
Til: Helge Aarnes
Emne: Fwd: Revisjon av Sundsbarm kraftverk og reg av Seljordsvatnet med luka i Hagadrag.

Hei Helge

Godt Nytt År.

Viser til vedlagte korrespondanse med arne Hagen, NVE og MTK.

Vi vil nå be deg om å formulere et brev til MTK der vi mener at de ikke kan ha luken i Hagadrag over 116,00 til noe tidspunkt, fordi vi mener de ikke har konsesjon til oppdemming, bare tapping fra 116,00 til 115,50. Vi ber om et møte med deg. Gjerne på ditt kontor, dersom det passer best.

Beste helsing
 Sigmund

----- Videresendt melding -----

Emne:SV: Revisjon av Sundsbarm kraftverk og reg av Seljordsvatnet med luka i Hagadrag.

Dato:Tue, 18 Jan 2022 15:09:12 +0000

Fra:Jakob Fjellanger <jfj@nve.no>

Til:Sigmund Telnes <stelnes@online.no>

Hei

Som tidligere nevnt ved en rekke anledninger saksbehandler NVE saken om vilkårsrevisjon for reguleringen av Seljordsvatnet. Vi er forpliktet til å vurdere alle høringsuttalelser og innspill i sakene våre. Vi vil som del av saksbehandlingen også ta stilling til hvilke rettigheter som følger av den eksisterende konsesjonen for regulering av Seljordsvatnet. Når saken oversendes til Olje- og energidepartementet (OED) vil NVE rutinemessig informere alle som har gitt innspill. OED vil gjennomføre en egen saksbehandling i saken, og antakelig arrangere egen befarng. Deretter vil saken avgjøres av Regjeringen (Kongen i statsråd). Som du sikkert vet utgjør NVE, OED og Regjeringen (og i enkelte store saker også Stortinget) konsesjonsmyndigheten for inngrep i vassdrag i Norge.

Mvh
Jakob Fjellanger
 Senioringeniør
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
 Telefon 22959595 eller direkte 22959213
 Epost nve@nve.no eller direkte jfj@nve.no
 Web: www.nve.no

Fra: Sigmund Telnes <stelnes@online.no>
Sendt: tirsdag 18. januar 2022 14:37

Interessant er det også å lese svaret fra Skagerak energi der de vedgår at det er høyere vannføring i Hagadrag nå enn tidligere. Det er da paradoksalt at det skal være nødvendig å holde luken mer stengt enn tidligere.

Spesielt er også påstanden om at omleggingen av Bjønnåi ikke fører til høyere vannstand "i flomperioder". Hva med utenom flomperioder?. Det er klart at ombyggingen av elvosen til Bjønnåi fører til høyere vannstand utenom flomperiodene, og dermed føre til en permanent høyere vannstand.

At de heller ikke registrerer noe oppfyllings eller tilgroings effekt i utløpet er også spesielt.

Vi må presse på for å få ut tegningene av luken, og hvordan den skulle plasseres i terrenget.

Beste hilsen sigmund

----- Videresendt melding -----

Emne:SV: Revisjon av Sundsbarm kraftverk og reg av Seljordsvatnet med luka i Hagadrag.

Dato:Wed, 5 Jan 2022 12:11:01 +0000

Fra:Jakob Fjellanger <jfj@nve.no>

Til:Sigmund Telnes <stelnes@online.no>

Hei

Takk for tilsendte brev, foto osv.

Som nevnt holder NVE på med å skrive innstilling til OED om vilkårsrevisjonen for reguleringen av Seljordsvatnet. Der vil relevante problemstillinger bli tatt opp.

Angående klappluka i utløpet av Seljordsvatn så nevnes i overskjønnet for Sundsbarmreguleringen fra 1979 ([link](#)) at slik luke skulle erstatte det til da eksisterende nålestengselet. Dette var altså noe som ble pålagt av skjønnsretten, og ikke av NVE. Men mulig planene ble sendt til NVE før bygging. Det må jeg sjekke med vårt arkiv. Dere kan ev. også høre med Sundsbarm Kraftverk (Skagerak Kraft).

For øvrig er det ikke opp til NVE å si noe om luka skal eller bør være åpen eller lukket ved ulike vannstander. Dette bestemmes av konsesjonæren (Midt-Telemark kommune). Så lenge de holder seg innenfor rammene i konsesjonen og annet lovverk, så har ikke NVE noen synspunkter på det.

Mvh

Jakob Fjellanger

Senioringeniør

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Telefon 22959595 eller direkte 22959213

Epost nve@nve.no eller direkte jfj@nve.no

Web: www.nve.no

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Sigmund Telnes <stelnes@online.no>

Sendt: mandag 3. januar 2022 17:49

SUNDSBARM KRAFTVERK

Eiere
Skiensfjordens kommunale kraftselskap - Vest-Telemark Kraftlag

Sigmund Telnes

3800 BØ

Telefoner:

Seljord (036) 50 044

Porsgrunn (03) 55 37 80

Deres ref.:

Deres dato:

Vår ref.:

Vår dato:

AØ/KBu

14.12.89

424.061

DERES HENVENDELSE DEN 11.12.89 VEDR. OPPLYSNINGER OM FLOMMEN
I JULI 1988

Flommen i juli 88 kom på et tidspunkt av året da det svært
sjelden forekommer flom i område. Den var betydelig
mindre enn flommen i 87, som nok var opp mot en 100 års flom.

Avrenningen fra Seljordsvatnet var høyest den 6-7.88 og målt
til 95,1 m³/s, kote Seljordsvatn 117,62, mot i 87 var
avrenningen 174 m³/s, kote 118,35.

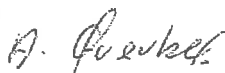
Det er Bø kommune som har reguleringen av Seljordsvatnet, men
SK utfører den i.h.t. avtale med Bø kraftverk.

Reguleringshøyden i Seljordsvatn: HRV = kote 116,00

" " " : LRV = " 115,50

Normal vannstand er kote 116,00.

Med hilsen

Andres Øverbø

Vedlegg: kopi av limnigrafpapir for Seljordsvatn 4.7 - 25.7.88

" " " Hagadrag 4.7.- 25.7.88

Sundsbarn Kraftverk
orsgrunn

Tele-	0 Haugevold
Frå	13
Den	24/10

Blad 2

TB/AM

Notat for Dyrød/Falch

Vedr.: Regulering Seljordvatn.

Jeg lovet for en tid siden å sende oppover til arkivering i Seljord og til orientering de opplysninger som foreligger vedrørende reguleringsrettighetene i Seljordvatn.

Vedlagt følger i fotokopi tillatelse for regulering av Seljordvatn, gitt Bø kommune 19/5-1944, stadfestet 20/7-45, jfr. vedlagte brev 23/10-52 fra NVE.

Ifølge dette er det altså gitt tillatelse til 1 m senkning under lavvann. Nedre reguleringsgrense skal ifølge tillatelsen (stadfestelsen, brev 23/10-52 fra NVE) ha vært k. 114.967.

Bø El.verk har imidlertid bare utført senkningsarbeider som muliggjør ca. 50 cm senkning. Jeg har ved henvendelse pr. telefon til Vassdragsdirektoratet fått opplyst at man nå antagelig må regne med at tillatelse til 1 m senkning er løpet ut, og at tillatelsen nå bare gjelder den senkning som er utført, dvs. ca. 50 cm eller nedre grense ca. 115,40 til 115,50.

Dette stemmer noelunde med de laveste vannstandsobservasjonene for de siste 10 år.

Skjønn og erstatninger.

Det ble av Bø kommune gjennomført reguleringseskjønn i 1944-45, på grunnlag av 1 m senkning, med unntak for endel brønner i Seljord. Erstatningen utbetalt og skjønnet fullbyrdet.

I 1954-1955 ble holdt skjønn for skade på brønner i Seljord, etter to alternativ, $\frac{1}{2}$ og 1 m senkning.

Erstatninger ble utbetalt og skjønnet fullbyrdet etter alternativ med $\frac{1}{2}$ m senkning.

Dette skulle da være den rettslige situasjon i dag, med hensyn til reguleringen i Seljordvatn.

Med hilsen
For SUNDSBARN KRAFTVERK

T. Borg

Vedlegg.

Nr. 3720 S. 1

SUL. 3720 M KRAFTVERK +47 35050042

21. Jan. 2001 10:32

dat 30.12.83
Ark 4184

MOTT. 02. JAN. 1984

ARKIV Dok 424/42400

Bilagb

A V T A L E

mellom

Bø kommune (som eier av Bø kraftverk)

og

Sundsborn kraftverk (SK) som eies av
Skiensfj.komm.kraftselskap (SKK) og
Vest-Telemark kraftlag (VTK)

ang.

bruk av Seljordsvatnreguleringen.

- 1.0 Bø kommune er gitt konsesjon på reguleringen
av Seljordsvatn, datert 19.5.1944.
Konsesjonen er stadfestet 20.7.1945.

Grunnlaget for denne konsesjonen er behovet for
regulering av vannføringen i Bøelva av hensyn til
Oterholtfossen kraftstasjon, som eies av Bø kraft-
verk. Oterholtfossen kraftstasjon har i dag en
turbinkapasitet på ca. 4,5 m³/s.

- 2.0 Sundsbarm kraftverk (SK) som eies av Skiensfjordens
kommunale kraftselskap (SKK) og Vest-Telemark
kraftlag (VTK), er ved avgjørelse av Sundsbarm-
overskjønnet, sesjon X, pålagt å holde en minste-
vannføring i Bøelva, nedenfor Seljordsvatn,
lik 3,0 m³/s.

Videre er SK av retten pålagt å bygge en ny klappe-
luke ved utløpet av Seljordsvatn. Endelig forutsetter
nevnte rett at det etableres et samarbeid mellom
Bø kommune og SKK om utnyttelsen av reguleringen
i Seljordsvatn i forbindelse med den nye damluken.

- 3.0 Rettens forutsetning om samarbeid er av begge parter
anket til Høyesterett. Videre har Bø kommune også
anket rettens fastsettelse av minstevannføring, som
Bø kommune mener er for lav.

- 4.0 Partene er ved denne avtale blitt enige om å sam-
arbeide med hensyn til bruken av Seljordsvatnmaga-
sinet på det grunnlag at hensynet til oppretthold-
else av en minstevannføring i Bøelva skal ha høyeste
prioritet. Manøvreringen av Seljordsvatnmagasinet
skal ellers foretas innenfor den ramme og på de
betingelser som er gitt i Bø kraftverks konsesjon
av 19.5.1944, og på de forutsetninger som fremgår
av de rettskraftige skjønn i vassdraget, med de
unntak som følger av nærværende avtale.

NB!

- 5.0 Manøvreringen av Seljordsvatnmagasinet skal foretas i samsvar med følgende reglement:

Fra våren og utover sommeren, så lenge Seljordsvatnmagasinet og det naturlige tilsig gjør dette mulig, skal det holdes en minste-vannføring ut av Seljordsvatn på 4,5 m³/s. Etter at magasin vannet med denne minstevannføring er blitt oppbrukt ned mot L.R.V., og vannføringen er gått ned til 4,0 m³/s, skal Sundsbarm kraftverk opprettholde som minstevannføring 4,0 m³/s ved tilførsel av regulert vann fra sine magasiner.

Når det naturlige tilsig til Seljordsvatn måtte øke slik at magasinet blir oppfylt, og avløpet fra Seljordsvatn overstiger 4,5 m³/s med stengt luke, skal denne minstevannføring igjen søkes opprettholdt inntil vannføringssituasjonen på nytt berettiger til reduksjon av minstevannføringen til 4,0 m³/s ut fra de kriterier som er angitt ovenfor, og som opprettholdes av Sundsbarm kraftverk.

Når det i flomsituasjoner, ved kjøring av Sundsbarm kraftverk om vinteren og ellers i vannrike perioder inntreffer så store vannføringer at Seljordsvatnmagasinet er unødvendig for sikring av minstevannføringen, kan reguleringen av Seljordsvatn benyttes av hensyn til vannføringsbehovet ellers i det nedenforliggende vassdrag.

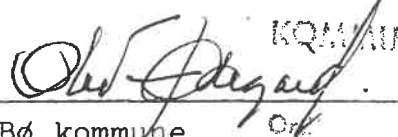
- 6.0 Denne avtale kan ikke sies opp ensidig av noen av partene så lenge de konsesjonsrettslige forhold er uforandret i vassdraget.
- 7.0 Dersom det blir gitt nye konsesjoner som berører dette vassdrag, og som kan få innflytelse på de forhold som er omhandlet i denne avtale, skal eventuelle spørsmål som ikke er avgjort i selve konsesjonene, søkes løst ved forhandlinger og i mangel av enighet ved rettslig skjønn.

Grunnlaget for disse forhandlinger, eventuelt rettslig skjønn, skal baseres på at hensynet til minstevannføringen i Bøelva fortsatt skal ha høyeste prioritet ved bruken av Seljordsvatnmagasinet.

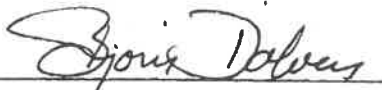
- 8.0 Ved inngåelse av denne avtale er partene enige om å trekke tilbake sine anker for Høyesterett.
- 9.0 Bø kraftverk kan vederlagsfritt benytte det regulerte vann fra Sundsbarm kraftverk for drift av den nåværende kraftstasjon i Oterholtfossen, eller for drift av ny stasjon med samme turbinkapasitet på samme sted.

10.0 Eventuell tvist om forståelse av denne avtale
skal løses ved rettslig skjønn.

Bø, den 30/12-83

Bø kommune

Porsgrunn, den 28/12-83

Sundsborn kraftverk
Bjørn Dølven
adm.dir. i SKK

Manøvringsreglement

for

Bø kommunes regulering av Seljordvatn.

Fastsatt ved Ministerpresidentens vedtak 19 mai 1944.

1.

Seljordvatn kan tappes til kote 9.0 motsvarende $\div$ 1.00 på Seljord vannmerke.

Denne grense skal betegnes ved et fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

Avstengningsinnretningene i tappekanalen skal holdes lukket i høyvannsperiodene.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragets tidligere flomvassføring så vidt mulig ikke forøkes. Heller ikke må lågvassføringen forminskes til skade for andres rettigheter.

Når det er tømmer til fløtning i vassdraget kan tapning under kote 9.75 eller $\div$ 0.25 på vannmerket i tiden fra 14/5 til sluttrensken har passert Bøelva, dog ikke lenger enn til 1/12, bare foregå med vedkommende fløtningsforenings samtykke. Spørsmålet om hvilke ytterligere

forføyninger som måtte bli å treffe av hensyn til fløtningen avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn, jfr. reguleringslovens § 19.

For øvrig kan tapningen foregå etter Bø elektrisitetsverks behov.

3.

Det skal påses at anlegget til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges regnmengder, temperatur m.v. Av protokollen sendes om det forlanges avskrift til Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen.

4.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement.

Tillatelse

for

Bø kommune til å regulere Seljordvatn.

Ved Ministerpresidentens vedtak 19 mai 1944 er det bestemt:

1. I henhold til vassdragsreguleringsloven 14 desember 1917 tillates det Bø kommune — Telemark fylke — å regulere Seljordvatn i det vesentlige overensstemmende med søknad 6 april 1943 og dermed fremlagt plan av 31 mars 1943.
2. Tillatelsen gis på de betingelser som er tatt inn i Trafikkdepartementets foredrag 19 mai 1944.
3. Det oppstilles manøvreringsreglement for reguleringen overensstemmende med det utkast som er tatt inn i nevnte foredrag som gjeldende inntil videre.